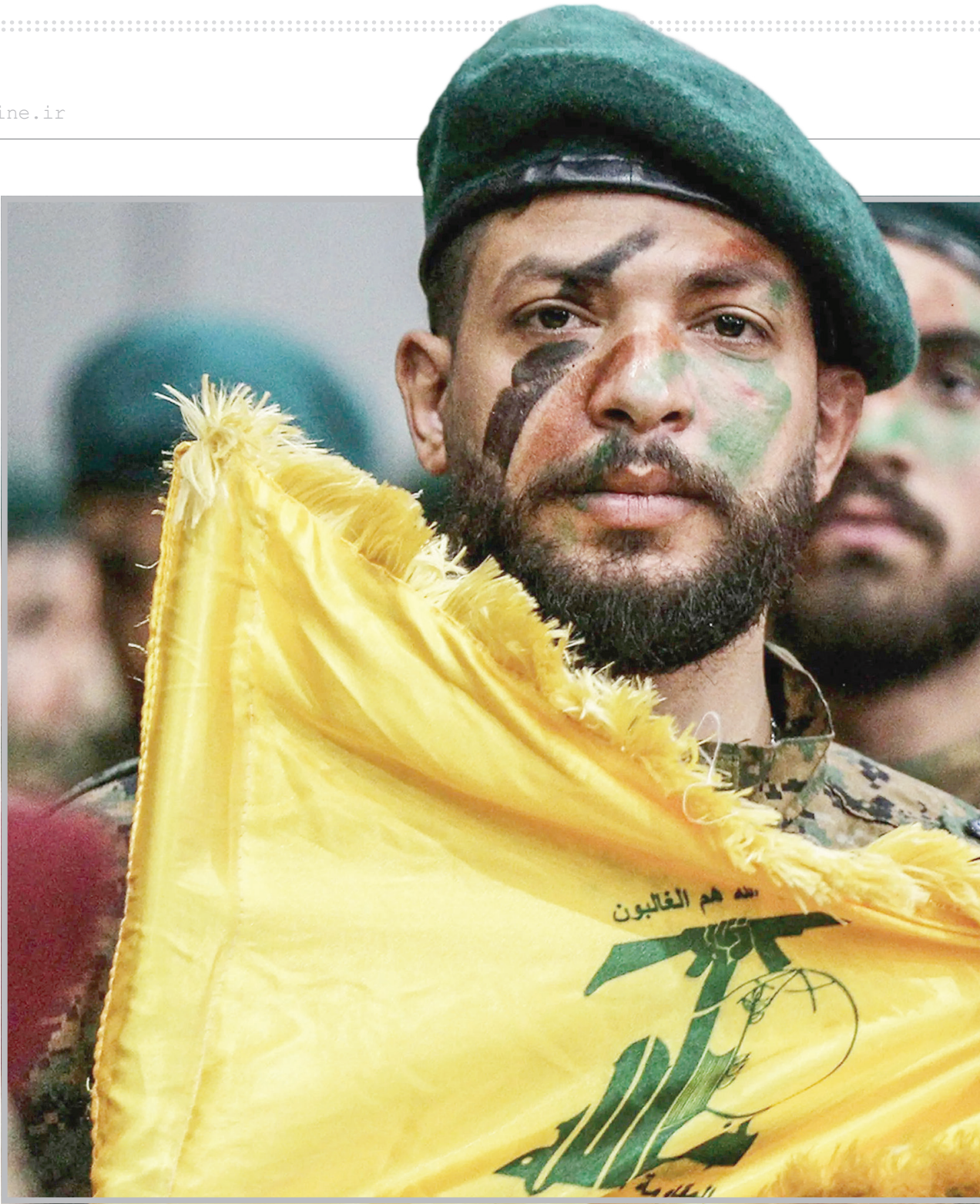

مع سلاح حزب الله

مال فشار بر حزب الله در پیش دارد؟

کرده ایم. درک می کنیم که همسایگی با یک موجودیت اشغالگر، که هیچ حد و مرزی در ارتکاب تجاوز و جنایت نمی شناسد، شرایط دشواری را ایجاد می کند. تجربه نشان داده که در کنار مردم لبنان بوده ایم تا در برابر نقض تمامیت سرزمینی و حاکمیت ملی کشورشان از خود دفاع کنند. آنچه بیان شده، موضوع اصلی جمهوری اسلامی ایران دفاع از استقلال ملی و تمامیت سرزمینی لبنان بوده است. تجربه زیست در این منطقه به ما نشان می دهد که رژیم صهیونیستی جز با تجهیز کشورها به توان لازم برای دفاع از خود، به هیچ شکل دیگری مهار نمی شود. از همین رو، حق ذاتی لبنان برای دفاع از خود و مقاومت در برابر رژیم صهیونیستی را به رسمیت می شناسیم. این حق، حقی ذاتی برای هر کشور، از جمله لبنان است تا بتواند در برابر تجاوز و دست اندازی رژیم صهیونیستی از خود دفاع کند. قاعدتاً اعمال این حق ذاتی بدون برخورداری از توان نظامی و سلاح ممکن نیست. ما معتقدیم تصمیم گیری در خصوص این موضوعات، شأن داخلی لبنان است و مردم این کشور، همراه با اجزای مختلف تشکیل دهنده جامعه لبنان، باید از طریق روندهای قانونی و مصوب، مصالح کشورشان را تشخیص داده و بر همان اساس عمل کنند.»

احتمالاً در هفته ها و ماه های آینده دولت لبنان با هدف کاهش نفوذ ایران در لبنان، روابط و هماهنگی های نزدیک تری را با برخی کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس و سایر کشورهای غربی صورت خواهد داد.

با توجه به بالانس فرقه ای بسیار شکننده در لبنان، دولت لبنان چاره ای ندارد جز اینکه بر حاکمیت ملی و دفاع ملی در تلاش برای خلع سلاح تأکید کند تا خطر منزوی کردن حزب الله و پایگاه شیعه آن و ایجاد درگیری داخلی را به حداقل برساند. این امر باعث می شود دولت از انجام اقدامات شدیدی که می تواند منجر به رویارویی مستقیم با حزب الله شود، اجتناب کند، زیرا در

ماه های آینده مجبور خواهد شد یک طرح عملی و قابل قبول برای خلع سلاح ارائه دهد. در واقع دولت لبنان نخواهد توانست بدون ارائه توجیهات منطقی و مستدل به سمت خلع سلاح لبنان حرکت کند. بیروت مجبور است همچنان به لابی با ایالات متحده برای کسب تضمین بابت انجام تعهدات از سوی اسرائیل - مانند عقب نشینی سرزمینی یا پذیرش توانایی های نظامی حزب الله تحت نظارت دولت - به عنوان انگیزه های استراتژیک برای قانع کردن حزب الله به پذیرش خلع سلاح ادامه دهد.

وزرای شیعه کابینه لبنان که نماینده حزب الله و متحدش، جنبش امل، هستند، از قبل اعلام کرده اند که در صورت فراتر رفتن مذاکرات در مورد خلع سلاح از مرزهای از پیش توافق شده، واکنش منفی احتمالی نشان خواهند داد. علی رغم انتقاد لفظی حزب الله از دستورالعمل جدید کابینه در مورد خلع سلاح، مقامات حزب الله همچنان تمایل خود را برای یک «استراتژی امنیت ملی» نشان می دهند، به این معنی که احتمال کمتری وجود دارد که آنها در کوتاه مدت به تاکتیک های تهاجمی مانند سازمان دهی اعتراضات خیابانی و یا استفاده از سلاح در خیابان های بیروت متوسل شوند. حزب الله همچنین از هواداران خود خواسته است که صبور باشند. این رویکرد نشان می دهد که این گروه بعید می داند زمان اقدامات شدید فرا رسیده باشد، اما در بدترین حالت، در را برای مواجهه با تشدید تنش باز نگه می دارد.

بدون پیشرفت قابل توجه در خلع سلاح حزب الله، اسرائیل احتمالاً به حمله به اهداف حزب الله در لبنان ادامه خواهد داد. این امر به طور بالقوه منجر به افزایش فشار دیپلماتیک و اقتصادی ایالات متحده بر لبنان خواهد شد و حزب الله سرسخت تر شده و خطر درگیری مجدد به وجود خواهد آمد. علی رغم تصمیم لبنان برای آغاز فرآیند خلع سلاح شبه نظامیان در این کشور، بیانیه حزب الله که آشکارا این دستورالعمل را رد

می کند، موجب خواهد شد تا اسرائیل در ماه های آینده به اقدامات نظامی خود علیه لبنان ادامه دهد.

اگر ارتش لبنان و دولت قادر به تدوین طرح خلع سلاح نباشد و نتواند آن را اجرا کند، این حملات تشدید خواهد شد. تجاوز اسرائیل با هدف نابودی اجباری قابلیت های نظامی حزب الله انجام خواهد شد؛ آن هم بدون اینکه هیچ گونه امتیاز ارضی قابل توجه یا عقب نشینی از مواضع استراتژیک در جنوب لبنان رخ دهد.

به موازات این روند، ایالات متحده احتمالاً با منصرف کردن کشورهای غربی و عربی از حمایت مالی از لبنان تا زمانی که پیشرفت ملموسی در خلع سلاح حزب الله حاصل شود، فشار اقتصادی بر لبنان را افزایش خواهد داد. حتی اگر بیروت اصلاحات اقتصادی و حکومتی قابل توجهی انجام دهد باز هم واشنگتن راضی نخواهد شد. چنین فشارهای خارجی به طور قطع موضع سرسختانه تر و سختگیرانه تری را از سوی حزب الله برمی انگیزد و روایت این گروه را مبنی بر اینکه پیشنهاد های دیپلماتیک به غرب و اسرائیل بی اثر یا حتی نتیجه معکوس دارند، تأیید می کند. حزب الله تشدید تنش اسرائیل و فشار اقتصادی مداوم ایالات متحده را به عنوان گواهی مبنی بر اینکه کنار گذاشتن سلاحش به طرز خطرناکی موقعیت لبنان را تضعیف می کند، تفسیر خواهد کرد و عزم این گروه برای مقاومت در برابر خلع سلاح تقویت شده و در صورتی که دولت لبنان به فشارهایش ادامه دهد، به طور بالقوه لبنان به سمت خشونت فرقه ای و بی ثباتی سیاسی سوق پیدا خواهد کرد. در این سناریو، حزب الله احتمالاً مجبور به پاسخ قاطع خواهد شد و در را برای دور دیگری از درگیری با اسرائیل با حملات هوایی روزانه فرامرز ی باز خواهد کرد.

علی رغم آتش بس ماه نوامبر بین لبنان و اسرائیل، اسرائیل حملات هفتگی علیه اهداف حزب الله در سراسر لبنان، از جمله بیروت، انجام داده است. اگر اسرائیل تصمیم به افزایش فشار بر این گروه با هدف خلع سلاح بگیرد، احتمالاً این حملات هوایی را تشدید و تکرار خواهد کرد. اسرائیل حتی ممکن است تصمیم به حمله به زیرساخت های غیرنظامی لبنان برای اعمال فشار بر دولت لبنان بگیرد و هزینه عدم اقدام در مورد خلع سلاح حزب الله را بسیار بالا ببرد. در سخنرانی ۵ آگوست، نعیم قاسم، رهبر حزب الله، تهدید کرد که اگر اسرائیل حملات خود را به لبنان به یک عملیات هوایی گسترده تر گسترش دهد، این گروه پرتاب موشک به شهرهای اسرائیل را از سر خواهد گرفت. در هفته های اخیر، نیروهای لبنانی (LF) - یک حزب شبه نظامی و مسیحی سابق همسو با منافع ایالات متحده و اعراب - پیوسته از یک جدول زمانی مشخص برای خلع سلاح حمایت کرده اند. سایر جناح های ضد حزب الله - از جمله حزب سوسیالیست مترقی، قانونگذاران سنی و حتی جنبش میهنی آزاد، متحد سابق حزب الله - خواسته های مشابهی را مطرح کرده اند. البته این خواسته ها بدون حمله لفظی و سیاسی به حزب الله مطرح شده است.

این فشارها در نهایت وحدت شکننده کابینه لبنان را تهدید خواهد کرد. اگر چه دستورالعمل ۵ آگوست کابینه لبنان این جناح ها را راضی کرده، اما همچنان هدف اصلی این دستورالعمل خرید زمان است. برخی جناح های سیاسی لبنان، که احتمالاً از حمایت بازیگران خارجی بر خور دارند، ممکن است در ماه های آینده به اقدامات شدیدتری، از جمله خروج از دولت، متوسل شوند؛ چنین اقدامی، مشروعیت کابینه را به شدت تضعیف کرده و در نتیجه سیاست گذاری را فلج می کند. همچنین این امر دولت لبنان را در موقعیت استراتژیکی پیش از انتخابات آینده در اواسط سال ۲۰۲۶ قرار می دهد. در صورت وقوع این امر، حزب الله احتمالاً موضع خود را سخت تر خواهد کرد و کاملاً از خلع سلاح امتناع خواهد ورزید و در عین حال برای محافظت از پایگاه رای خود و به حداکثر رساندن دستاوردهای انتخاباتی، حملات سیاسی خود را تشدید خواهد کرد و در این مسیر حتی منزوی شدن در ساختار سیاسی لبنان را نیز خواهد پذیرفت.

تشدید اختلافات سیاسی، خطر درگیری های فرقه ای محلی، به ویژه در امتداد گسل های حساس فرقه ای در مراکز شهری مانند بیروت و مناطق مهم در دره بقاع را افزایش خواهد داد. اگر این وضعیت به دقت مهار نشود، این حوادث می تواند به درگیری های فرقه ای گسترده تر تبدیل شده و خطر بی ثباتی گسترده را که می تواند به طور بالقوه منجر به فروپاشی دولت لبنان شود، به طور قابل توجهی افزایش دهد. اگر کابینه لبنان و ارتش لبنان سعی کنند طرح خلع سلاح را بدون حمایت مستقیم یا پذیرش ضمنی حزب الله اجرا کنند، خطر فروپاشی دولت نیز افزایش خواهد یافت. این اقدام می تواند باعث استعفا ی وزرای حزب الله و جنبش امل شود و در نتیجه مشروعیت کابینه را از بین ببرد و به طور بالقوه تنش های سیاسی یا خشونت را تحریک کند.

برنامه اشغال غزه

یک رسانه عبری با اشاره به تصویب طرح اشغال غزه در کابینه امنیتی رژیم صهیونیستی گزارش داد که فرماندهی ارتش این رژیم با وجود چراغ سبز سیاسی، به دلیل خستگی نیروهای ذخیره، محدودیت های لجستیک، فشارهای بین المللی و ملاحظات انسانی، اجرای این عملیات را حداقل تا پایان اوت به تعویق می اندازد و رویکردی تدریجی و طولانی مدت را مدنظر دارد. روزنامه «یدیعوت آحارونوت» در این باره نوشت: یکی از اصلی ترین دغدغه های فرماندهی ارتش اسرائیل در دو هفته آینده، پس از تصویب طرح اشغال غزه توسط کابینه امنیتی، زمان بندی و میزان فراخوان نیروهای ذخیره برای اجرای عملیات زمینی گسترده است. طبق این گزارش، فرماندهی ارتش قصد دارد با احتیاط از نیروهای ذخیره استفاده کند؛ چرا که به اعتقاد آن این نیروها در جریان جنگ غزه فرسوده و خسته شده اند. طبق این گزارش، قرار است «ایال زامیر» رئیس ستاد ارتش رژیم صهیونیستی تا پایان هفته جاری خطوط کلی طرح پیشنهادی فرماندهی جبهه جنوبی را دریافت کند، اما از هم اکنون مشخص شده که عملیات تهاجمی وسیع، دست کم تا پایان ماه اوت آغاز نخواهد شد. دلیل این امر تنها خستگی نیروهای ذخیره که از ابتدای جنگ به طور مکرر به خدمت فراخوانده شده اند، بلکه تداخل با تعطیلات تابستانی مدارس و نیاز به مرخصی دادن به افسران و نیروها است. به همین دلیل، در این مقطع از افسران ثابت و نیروهای در حال آموزش به عنوان جایگزین موقت استفاده می شود. یدیعوت نوشت: پس از تصویب طرح کلی از سوی رئیس ستاد، که شامل جابه جایی حدود یک میلیون فلسطینی از شهر غزه به جنوب این منطقه است، روند بررسی آن به کابینه امنیتی - سیاسی منتقل خواهد شد و سپس برنامه ریزی دقیق برای مراحل مختلف اشغال انجام می گیرد. در این روند، عوامل متعددی از جمله فشارهای بین المللی و ملاحظات انسانی، میزان آمادگی فنی تاک ها و نفربرها، ذخایر مهمات زمینی و تهدیدات مربوط به تحریم تسلیحاتی برخی کشورها از جمله آلمان بررسی خواهد شد.

طبق این گزارش، یکی از موانع مهم عملیات، مسئله زندانیان صهیونیست در نوار غزه است. ارتش رژیم صهیونیستی برآورد می کند که حماس با تقویت تدابیر امنیتی در تونل ها و احتمالاً انتقال زندانیان به مکان های جدید، تلاش خواهد کرد مانع عملیات شود. در همین راستا، زامیر تأکید کرده است که «خط قرمز» او تغییر نخواهد کرد؛ به این معنا که ارتش به مناطقی که احتمال حضور زندانیان در آن ها وجود دارد حمله نخواهد کرد. زامیر همچنین بر خلاف تمایل برخی وزرا بر لزوم استراحت و بازآموزی نیروهای مشارکت کننده در عملیات تأکید دارد، حتی اگر این امر طول جنگ را از چهار تا ۶ ماه یا بیشتر افزایش دهد. او به کمبود قطعیت برای نیروها و شکستن مکرر وعده های ارتش، از جمله تعهد به محدود کردن خدمت نیروهای ذخیره به دو ماه و نیم در سال، اشاره کرده است. این وعده پیش تر در جریان عملیات «ارابه های گدعون» و سپس در جنگ علیه ایران در ژوئن گذشته نقض شد. طبق ارزیابی منابع نظامی، هدف این است که نیروهای ذخیره از تغییرات برنامه خدمت خود تا پایان ماه جاری مطلع شوند، زیرا برنامه ریزی شده تا در ماه های نوامبر و دسامبر بار دیگر برای مأموریت های عملیاتی در غزه یا کرانه باختری فراخوانده شوند. این شرایط، همراه با خدمت نزدیک به یک سال کامل، احساس بی عدالتی و فشار بر زندگی شخصی و خانوادگی این نیروها را تشدید کرده است. در ادامه این گزارش آمده است که طرح اشغال غزه به صورت تدریجی و گند پیش خواهد رفت تا هم فشار بر حماس افزایش یابد و هم فرصت برای مینایی گری آمریکا، قطر و مصر به منظور دستیابی به توافق تبادل أسرا فراهم شود. در حال حاضر اکثر نیروهای رژیم صهیونیستی در غزه مشغول مأموریت های دفاعی و پاکسازی ساختمان ها هستند و تنها در مناطقی محدود مانند محله «الزیتون» در جنوب شهر غزه، عملیات تهاجمی محدود انجام می شود.

برخلاف گزارش هایی که از فراخوان ۲۵۰ هزار نیروی ذخیره تحت «دستور ۸» سخن گفته اند، ارتش برآورد می کند که به دلیل افت میزان پاسخگویی نیروها به احضار، تعداد کمتری به خدمت گرفته خواهند شد. بر اساس برنامه ریزی موجود، که نتایج او مهلت اجرای کامل آن را تا اکتبر تعیین کرده، احتمال دارد روند محاصره شهر غزه ظرف ۲ ماه آینده آغاز شود و سپس ورود به کوچه ها و تونل های این شهر در دستور کار قرار بگیرد. در همین راستا، شبکه ۱۲ رژیم اشغالگر نیز گزارش داد که ارزیابی نهاد نظامی رژیم صهیونیستی نشان می دهد مشروعیت بین المللی برای عملیات گسترده در هفته های اخیر، به جز حمایت آمریکا، تضعیف شده است.